



TỔNG CỤC TIÊU CHUẨN ĐO LƯỜNG CHẤT LƯỢNG

Đề án “Tăng cường, đổi mới hoạt động đo lường để hỗ trợ doanh nghiệp Việt Nam nâng cao năng lực cạnh tranh và hội nhập quốc tế giai đoạn đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”

Trần Quý Giàu
Phó Vụ trưởng Vụ Đo lường
TP. Hồ Chí Minh, 11/5/2018

1. Thành tựu đạt được

- Nhà nước đã ban hành hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật, tiêu chuẩn, yêu cầu kỹ thuật về đo lường đáp ứng cơ bản yêu cầu quản lý nhà nước và nhu cầu về đo lường của doanh nghiệp, người dân.
- Hệ thống chuẩn đo lường của từng lĩnh vực đo cũng đã được xác lập gồm chuẩn quốc gia và các chuẩn có độ chính xác thấp hơn là chuẩn chính và chuẩn công tác
- Hệ thống các tổ chức kiểm định, hiệu chuẩn, thử nghiệm phương tiện đo, chuẩn đo lường trên địa bàn cả nước đã được xác lập và phát triển
- Việt Nam đã là thành viên của bốn (4) tổ chức quốc tế và khu vực về đo lường, đã đăng ký và tham gia một số Ban kỹ thuật/tiểu ban kỹ thuật của tổ chức đo lường quốc tế
- Việt Nam đã được quốc tế thừa nhận khả năng đo và hiệu chuẩn (CMC) cho 31 phép CMC

2. Những bất cập

- Trong nhiều lĩnh vực sản xuất, kinh doanh, doanh nghiệp chưa chủ động xây dựng và triển khai thực hiện hệ thống các hoạt động tự bảo đảm đo lường.
- Công nghiệp sản xuất phương tiện đo, chuẩn đo lường còn nhiều hạn chế, trình độ thấp, chưa đáp ứng được yêu cầu trong nước
- Hạ tầng đo lường quốc gia của Việt Nam còn yếu chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu về đo lường của doanh nghiệp Việt Nam và hiện chỉ được xếp thứ 6 trong các nước ASEAN
- Việt Nam chưa tham gia sâu rộng vào các ban kỹ thuật hoặc tiểu ban kỹ thuật của các tổ chức quốc tế về đo lường

3. Nguyên nhân

- Cơ chế, chính sách hiện hành chưa bao quát toàn bộ hoạt động đo lường, chưa đáp ứng yêu cầu thúc đẩy phát triển hoạt động đo lường để hỗ trợ doanh nghiệp Việt nam tăng cường năng lực cạnh tranh và hội nhập kinh tế quốc tế;
- Số lượng nhiệm vụ khoa học và công nghệ về đo lường cấp quốc gia được thực hiện thời gian qua là rất ít và thường là các nhiệm vụ độc lập do chưa có chương trình, đề án khoa học và công nghệ riêng về đo lường;
- Chưa tổ chức thực hiện chương trình đảm bảo đo lường tại doanh nghiệp như nhiều quốc gia khác
- Nhà nước chưa tập trung bố trí kinh phí từ ngân sách và huy động các nguồn lực quốc gia đầu tư phát triển hạ tầng đo lường quốc gia đáp ứng nhu cầu về đo lường của doanh nghiệp
- Chưa có chính sách, biện pháp cụ thể ưu đãi, hỗ trợ hiệu quả cho hoạt động sản xuất phương tiện đo, chuẩn đo lường tại Việt Nam
- Hoạt động đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ, nâng cao năng lực dịch vụ về đo lường, hoạt động hợp tác quốc tế và đặc biệt là hoạt động thông tin, tuyên truyền về đo lường chưa được chú trọng đúng mức, chưa đáp ứng được yêu cầu quản lý nhà nước, chưa thu hút được tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp tham gia nhằm tăng cường nhận thức và tích cực, chủ động thực hiện chính sách về đo lường...

4. Căn cứ pháp lý xây dựng Đề án

Triển khai Nghị quyết số 01/NQ-CP ngày 01/01/2018 của Chính phủ về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách năm 2018, Bộ Khoa học và Công nghệ đã xây dựng, trình phê duyệt “Đề án tăng cường, đổi mới hoạt động đo lường để hỗ trợ doanh nghiệp Việt Nam nâng cao năng lực cạnh tranh và hội nhập quốc tế giai đoạn đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”

5. MỤC TIÊU CHUNG CỦA ĐỀ ÁN

- Hỗ trợ doanh nghiệp hoạt động trong các ngành, lĩnh vực ưu tiên triển khai xây dựng và thực hiện hiệu quả Chương trình đảm bảo đo lường tại doanh nghiệp.
- Đẩy mạnh hoạt động sản xuất phương tiện đo, chuẩn đo lường tại Việt Nam đáp ứng ngày càng cao nhu cầu của doanh nghiệp, của thị trường, tiết giảm ngoại tệ nhập khẩu phương tiện đo, chuẩn đo lường.
- Phát triển hạ tầng đo lường quốc gia NMI (National Metrology Infrastructure) của Việt Nam đạt mức ASEAN 4.

6. MỤC TIÊU CỤ THỂ CỦA ĐỀ ÁN

a) Đến năm 2025

- Ít nhất 20.000 doanh nghiệp trong các ngành, lĩnh vực ưu tiên được phổ biến, hướng dẫn, tư vấn, triển khai thực hiện Chương trình đảm bảo đo lường tại doanh nghiệp.
- Hoạt động sản xuất phương tiện đo, chuẩn đo lường tại Việt Nam đáp ứng khoảng 20 % nhu cầu của doanh nghiệp.
- Hạ tầng đo lường quốc gia của Việt Nam thuộc nhóm ASEAN 5.

b) Đến năm 2030

- Ít nhất 30.000 doanh nghiệp trong các ngành, lĩnh vực ưu tiên được phổ biến, hướng dẫn, tư vấn, triển khai thực hiện Chương trình đảm bảo đo lường tại doanh nghiệp.
- Hoạt động sản xuất phương tiện đo, chuẩn đo lường tại Việt Nam đáp ứng khoảng 25 % nhu cầu của doanh nghiệp.
- Hạ tầng đo lường quốc gia của Việt Nam thuộc nhóm ASEAN 4.

NHIỆM VỤ CHỦ YẾU CỦA ĐỀ ÁN

1. Nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung hoàn thiện cơ chế, chính sách nhằm tăng cường, đổi mới hoạt động đo lường để hỗ trợ doanh nghiệp

- Rà soát, xây dựng, sửa đổi, bổ sung các văn bản quy phạm pháp luật để tạo môi trường pháp lý thuận lợi cho hoạt động đo lường của doanh nghiệp, các tổ chức khoa học và công nghệ.
- Xây dựng, ban hành Danh mục ngành, lĩnh vực ưu tiên tăng cường, đổi mới hoạt động đo lường hỗ trợ nâng cao năng lực cạnh tranh và hội nhập quốc tế cho doanh nghiệp Việt Nam.
- Tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách về đo lường để hỗ trợ doanh nghiệp hoạt động trong các ngành, lĩnh vực thuộc Danh mục, trong đó chú trọng đối với doanh nghiệp hoạt động trong các lĩnh vực công nghiệp hỗ trợ và cơ khí chế tạo, dịch vụ logistics, trang thiết bị y tế, quan trắc và bảo vệ môi trường, an toàn vệ sinh thực phẩm.
- Xây dựng, ban hành tiêu chí và phương pháp đánh giá đóng góp của hoạt động đo lường vào nâng cao năng suất chất lượng, năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp trong ngành, lĩnh vực thuộc Danh mục.
- Xây dựng, ban hành khung chương trình đảm bảo đo lường cho doanh nghiệp hoạt động trong ngành, lĩnh vực thuộc Danh mục.

1. Nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung hoàn thiện cơ chế, chính sách nhằm tăng cường, đổi mới hoạt động đo lường để hỗ trợ doanh nghiệp

- Nghiên cứu, xây dựng, áp dụng các cơ chế, chính sách hỗ trợ của Nhà nước nhằm khuyến khích các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp tham gia hoạt động: Xây dựng và triển khai thực hiện chương trình đảm bảo đo lường; nghiên cứu, sản xuất, xuất khẩu phương tiện đo, chuẩn đo lường; cung cấp dịch vụ kiểm định, hiệu chuẩn, thử nghiệm phương tiện đo, chuẩn đo lường có tính đặc thù, chuyên ngành, có phạm vi đo lớn, độ chính xác cao.
- Nghiên cứu, xây dựng cơ chế, chính sách thúc đẩy thương mại hóa kết quả nghiên cứu, ứng dụng và phát triển khoa học công nghệ về phương tiện đo, chuẩn đo lường, giải pháp công nghệ về đo lường.
- Rà soát, bổ sung phương tiện đo, chuẩn đo lường vào Danh mục các sản phẩm công nghệ cao được khuyến khích phát triển.

2. Tập trung triển khai nghiên cứu, ứng dụng và phát triển khoa học, công nghệ về đo lường phục vụ nhu cầu của doanh nghiệp

- Xây dựng, triển khai các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học và công nghệ cấp quốc gia về đo lường trong các lĩnh vực đo: độ dài, khối lượng, lực – độ cứng, áp suất, dung tích – lưu lượng, hóa lý – mẫu chuẩn, điện, điện từ trường, thời gian - tần số, nhiệt độ, quang học, âm thanh - rung động; ưu tiên phục vụ lĩnh vực công nghiệp hỗ trợ và cơ khí chế tạo, dịch vụ logistics, trang thiết bị y tế, quan trắc và bảo vệ môi trường, an toàn vệ sinh thực phẩm.
- Xây dựng, triển khai các nhiệm vụ khoa học và công nghệ, nghiên cứu ứng dụng, phát triển về đo lường nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh của các doanh nghiệp hoạt động trong các ngành, lĩnh vực thuộc Danh mục.
- Xây dựng, triển khai các nhiệm vụ khoa học và công nghệ hợp tác với đối tác nước ngoài để nghiên cứu làm chủ công nghệ, nhập khẩu và chuyển giao công nghệ về đo lường để hỗ trợ doanh nghiệp Việt Nam nâng cao năng lực cạnh tranh và hội nhập quốc tế.
- Xây dựng, triển khai các nhiệm vụ, các giải pháp khoa học và công nghệ chủ chốt về đo lường để tiếp cận cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4.

3. Tổ chức thực hiện chương trình đảm bảo đo lường

- Căn cứ vào khung chương trình đảm bảo đo lường đã được phê duyệt, doanh nghiệp tự xây dựng hoặc thuê tư vấn xây dựng chương trình đảm bảo đo lường cho doanh nghiệp.
- Chương trình đảm bảo đo lường phải đáp ứng các yêu cầu sau: Nội dung chương trình phải cụ thể hóa các nội dung chính của khung chương trình đảm bảo đo lường đối với hoạt động sản xuất, kinh doanh cụ thể của doanh nghiệp; Xác định cụ thể lộ trình tổ chức triển khai thực hiện; Xác định rõ các giải pháp bảo đảm việc triển khai thực hiện chương trình đảm bảo đo lường (tài chính, nguồn nhân lực, thông tin tuyên truyền, hợp tác quốc tế...); Đề xuất với các cơ quan có thẩm quyền xem xét, hỗ trợ triển khai một số nội dung của chương trình đảm bảo đo lường (nếu cần thiết).
- Doanh nghiệp phê duyệt và tổ chức triển khai chương trình đảm bảo đo lường.

4. Hỗ trợ nâng cao năng lực doanh nghiệp sản xuất, xuất khẩu phương tiện đo, chuẩn đo lường

- Nhà nước tổ chức khảo sát, đánh giá định kỳ về nhu cầu thị trường đối với phương tiện đo, chuẩn đo lường, chất chuẩn để định hướng tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp tập trung sản xuất phương tiện đo, chuẩn đo lường, chất chuẩn.
- Đối với các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp sản xuất, xuất khẩu phương tiện đo, chuẩn đo lường:
 - + Được hỗ trợ thực hiện chương trình bảo đảm đo lường;
 - + Được áp dụng các chính sách ưu đãi, hỗ trợ phát triển theo các quy định của pháp luật hiện hành về đầu tư, tín dụng, thuế, đất đai, về hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa.
 - + Được ưu tiên tham gia các chương trình khoa học và công nghệ quốc gia; hỗ trợ kinh phí từ Quỹ đổi mới khoa học và công nghệ quốc gia, Quỹ Phát triển khoa học và công nghệ quốc gia theo các quy định hiện hành;
 - + Được ưu tiên tham gia các chương trình xúc tiến đầu tư, xúc tiến thương mại của nhà nước; được hỗ trợ, tạo điều kiện để tham gia chợ thiết bị công nghệ (techmart), ngày hội khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia (techfest), các hội chợ, triển lãm trong nước và quốc tế.

5. Tăng cường, phát triển hạ tầng đo lường quốc gia

5.1. Phát triển hệ thống chuẩn đo lường quốc gia

- Tiếp tục tập trung đầu tư xây dựng hệ thống chuẩn đo lường quốc gia theo Quy hoạch phát triển chuẩn đo lường quốc gia đến năm 2020 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.
- Rà soát, xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch phát triển chuẩn đo lường quốc gia giai đoạn đến năm 2030; tổ chức thực hiện quy hoạch sau khi được phê duyệt.
- Tập trung các nguồn lực nhằm đẩy nhanh tiến độ thực hiện dự án xây dựng Trung tâm Đo lường Việt Nam thuộc Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng tại Khu công nghệ cao Hòa Lạc nhằm duy trì, phát triển hệ thống chuẩn đo lường quốc gia, đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế về đo lường.

5. Tăng cường, phát triển hạ tầng đo lường quốc gia

5.2. Phát triển hệ thống chuẩn đo lường quốc gia

- Duy trì liên kết chuẩn đo lường quốc gia của Việt Nam với chuẩn đo lường quốc tế hoặc chuẩn đo lường quốc gia có độ chính xác cao hơn từ các viện đo lường quốc gia trong khu vực và trên thế giới; duy trì, phát triển năng lực đo lường hiệu chuẩn (CMCs) của Việt Nam được quốc tế thừa nhận.

- Duy trì chuỗi không đứt đoạn các hoạt động hiệu chuẩn, kiểm định phương tiện đo, chuẩn đo lường để bảo đảm độ chính xác của kết quả đo được truyền từ chuẩn đo lường quốc gia, chuẩn đo lường quốc tế.

5. Tăng cường, phát triển hạ tầng đo lường quốc gia

5.3. Phát triển mạng lưới các tổ chức kiểm định, hiệu chuẩn, thử nghiệm phương tiện đo, chuẩn đo lường

- Tiếp tục đầu tư tăng cường năng lực đo lường - thử nghiệm cho các trung tâm kỹ thuật Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng địa phương giai đoạn đến năm 2020 theo Đề án nâng cao năng lực của trung tâm ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ, trung tâm kỹ thuật tiêu chuẩn đo lường chất lượng thuộc các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt (viết tắt là Đề án nâng cao năng lực); rà soát, xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án nâng cao năng lực giai đoạn đến năm 2030 và tổ chức thực hiện.

- Phát triển được ít nhất 600 tổ chức kiểm định, hiệu chuẩn, thử nghiệm phương tiện đo, chuẩn đo lường để đáp ứng nhu cầu về đo lường của doanh nghiệp.

6. Tăng cường hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, tư vấn nghiệp vụ kỹ thuật, nâng cao năng lực dịch vụ về đo lường

- Tổ chức từ 01 đến 02 khóa tập huấn, bồi dưỡng hàng năm nghiệp vụ về đo lường cho cán bộ, công chức, viên chức tham gia hoạt động đo lường của các bộ, ngành và địa phương.

- Lòng ghép đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ về đo lường ở nước ngoài cho 50 đến 100 cán bộ quản lý, nghiên cứu viên, kỹ thuật viên chủ chốt về đo lường của các bộ, ngành, địa phương, doanh nghiệp và các tổ chức cung cấp dịch vụ về đo lường thực hiện trong Đề án đào tạo, bồi dưỡng nhân lực khoa học và công nghệ ở trong nước và nước ngoài bằng ngân sách nhà nước được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

- Thuê, huy động từ 20 đến 30 lượt chuyên gia là người nước ngoài tham gia đào tạo, bồi dưỡng về kỹ thuật, công nghệ đo lường mới, tiên tiến; hỗ trợ, tư vấn xây dựng hồ sơ thừa nhận các CMCs tại Việt Nam.

7. Tăng cường hợp tác quốc tế về đo lường

- Tăng cường, mở rộng tham gia của Việt Nam vào 02 đến 03 tổ chức, diễn đàn quốc tế, khu vực về đo lường ứng dụng giai đoạn đến năm 2025; từ 04 đến 05 tổ chức, diễn đàn giai đoạn đến năm 2030.

- Tham gia vào ít nhất 04 ban, tiểu ban kỹ thuật giai đoạn đến năm 2025, ít nhất 06 ban, tiểu ban kỹ thuật giai đoạn đến năm 2030 của các tổ chức, các diễn đàn quốc tế, khu vực liên quan nhằm bảo vệ quyền và lợi ích của các doanh nghiệp.

- Xây dựng và chủ trì triển khai các chương trình, dự án hợp tác về đo lường trong khuôn khổ hoạt động của các tổ chức, diễn đàn quốc tế, khu vực liên quan hoặc qua chương trình, dự án hợp tác song phương về đo lường giữa Việt Nam với các quốc gia, các vùng lãnh thổ khác.

- Hàng năm tổ chức ít nhất 01 hội nghị, hội thảo, khóa đào tạo quốc tế về đo lường tại Việt Nam có sự tham gia của tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực đo lường.

8. Tăng cường thông tin, truyền thông về đo lường

- Tổ chức Diễn đàn đo lường doanh nghiệp Việt Nam thường niên và tổ chức Hội nghị khoa học kỹ thuật đo lường toàn quốc định kỳ 5 năm hoặc đột xuất theo yêu cầu nhằm tập hợp đại diện doanh nghiệp, hội, hiệp hội nghề nghiệp liên quan đến đo lường, cơ quan nhà nước, các viện nghiên cứu, trường đại học, các tổ chức khoa học và công nghệ, các chuyên gia trong và ngoài nước tham gia chia sẻ kinh nghiệm, kiến thức về đo lường; đóng góp ý kiến, đề xuất cơ chế chính sách của nhà nước hỗ trợ cho hoạt động đo lường của doanh nghiệp.

- Xây dựng, cập nhật hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về đo lường phục vụ cho hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp Việt Nam.

- Lồng ghép, cung cấp thông tin, dữ liệu về đo lường phục vụ tổ chức, cá nhân và doanh nghiệp trên các Cổng thông tin điện tử liên quan.

Thank you for your attention!